

En, al vakbekwaam pensioenadviseur?

Voor financieel dienstverleners, waaronder pensioenadviseurs, is een nieuw Wft-diplomastelsel in werking getreden. Bovendien moeten alle pensioenadviseurs permanent vakbekwaam zijn. Bent u er klaar voor?

TEKST: ABY GAZAN* | BEELD: MARJA BROUWER

In het nieuwe vakbekwaamheidstelsel wordt voortaan gesproken over beroepskwalificaties. Vanaf 1 januari 2016 moet de pensioenadviseur in het bezit zijn van de beroepskwalificatie 'Adviseur Pensioen'. Deze beroepskwalificatie bestaat uit drie nieuwe modules: Wft Basis, Wft Vermogen (nieuw) en Wft Pensioen. Wat dat voor de adviseur betekent, hangt af van zijn huidige status.

Status I: Adviseur heeft al vóór 2014 het Wft Pensioendiploma gehaald

Als al een Wft-pensioendiploma is behaald, hangt het, om de beroepskwalificatie 'Adviseur Pensioen' te verkrijgen, ervan af welke andere modules al in bezit zijn.

a. PE Plus Pensioenexamen

De nieuwe PE Plus-examens kunnen sinds 17 maart 2014 worden gemaakt. Iedereen die een bestaand Wft Pensioendiploma heeft, moet vóór 1 januari 2016 succesvol het PE Plus-examen hebben afgelegd. Volgens het CDFD toetst het PE Plus-examen alleen relevante actualiteiten, vaardigheden en competenties en behoeft er dus geen oude stof opnieuw te worden bestudeerd. De studiebelasting voor het PE Plus-examen Pensioen bedraagt ongeveer zestien uur. Het examen bestaat uit zestien vragen opgedeeld in de volgende onderdelen:

- twaalf vragen over kennis en begrip;
- vier vragen over vaardigheden en competenties.

Voor het maken van het examen krijgt de examenkandidaat zestig minuten en hiermee kunnen maximaal twintig punten worden behaald. Geslaagd is degene die minimaal veertien punten heeft gescoord. Door een PE-plusexamen met goed gevolg af te leggen, kunnen pensioenadviseurs hun oude (gelijkgestelde) Wft-diploma's omwisselen voor de nieuwe.

b. Wft Vermogen en Wft Basis

De pensioenadviseur die nog niet in het bezit is van de modules Wft Vermogen en/of Wft Basis moet vóór 1 januari 2016 naast het PE Plusexamen ook nog examen doen voor Wft Vermogen en/of Wft Basis (zie kader 'Nodige actiepunten per situatie'). De studiebelasting voor Wft Basis is ongeveer dertig uur en voor Wft Vermogen

Wft Pensioenexamen 2014

Aantal vragen	Kennis/begrip	Vaardigheden/competenties	Professioneel gedrag	Tijdsduur minuten
49	22	25	2	135

55 uur, als de adviseur zijn kennis en vaardigheden heeft bijgehouden en op de hoogte is van de actuele ontwikkelingen. Zonder die kennis en vaardigheden, bedraagt de studiebelasting gemiddeld 75 uur voor Wft Basis en 110 uur voor Wft Vermogen.

Status II : Adviseur heeft nog geen Wft-pensioen-diploma

Om de beroepskwalificatie 'Adviseur Pensioen' te verkrijgen, dient u uw Wft-pensioendiploma te halen door het Wft Pensioenexamen met goed gevolg af te leggen.

Wft-pensioenexamen regulier 2014

Sinds 6 februari 2014 is het mogelijk om het Wft-pensioenexamen nieuwe stijl te doen. De belangrijkste wijziging in dit nieuwe pensioenexamen is dat het mondelinge examendeel is komen te vervallen.

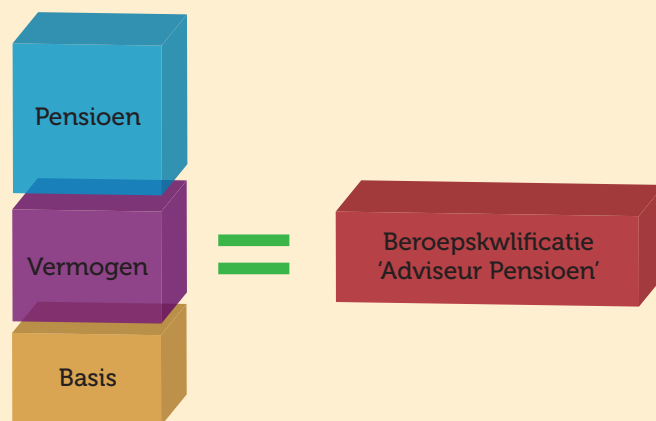
In plaats daarvan wordt per computer een 135 minuten durend examen afgenomen op een van de vele toetslocaties in Nederland. Alle vragen worden vervaardigd door één centrale vragenbank.

De voordelen van dit systeem zijn enerzijds de uniformiteit in examinering en anderzijds de eliminatie van subjectieve assessorbeoordelingen. Daarnaast is het examen ook compacter. Was je eerst drie dagen bezig met examen doen, nu is alles samengevoegd in één examen van 135 minuten.

Nadelen zijn er helaas ook. Veel examenkandidaten hebben moeite met de nieuwe vraagvormen. De exa-

Nieuw Wft-diplomastelsel

Sinds 2014 is er een nieuwe opzet voor het Wft-pensioen-examen. Bovendien moeten alle bestaande pensioenadviseurs voor 1 januari 2016 een PE Plus-examen maken. Mogelijk moeten er ook nog één of meerdere Wft-examens worden behaald vóór 1 januari 2016. Verder dienen alle pensioenadviseurs permanent vakbekwaam te zijn.

menkandidaat moet bijvoorbeeld uit diverse antwoordopties een selectie maken van juiste antwoorden, een rangorde opstellen van meest juist naar minst juist of de juiste koppeling maken tussen casusgegevens en de antwoorden.

Ongetwijfeld is het mede een kwestie van wennen en zal oefening kunst baren. Op dit moment staan er slechts achttien algemene oefenvragen op de site van de CDFD. Introductie van representatieve oefenexamens gemaakt door de beheerder van de centrale vragenbank zijn dus meer dan welkom.

Naast het examen Wft pensioen moet de aspirantadviseur beschikken over de diploma's Wft Basis en Wft Vermogen. Beschikt hij al over het oude (gelijkgestelde) diploma Wft Basis en Wft Leven inclusief Beleggen, dan kan hij volstaan met behalen van het PE Plus-examen Vermogen. Als dit niet het geval is dan moeten de reguliere examens Wft Basis en/of Wft

Wft Pensioendiploma voor 2014 gehaald: nodige actiepunten per situatie

Op 31 december 2013 in het bezit van de volgende Wft module(s) en de bijbehorende Wft PE-certificaten	Tussen 1 april 2014 en 1 april 2016 het PE Plus-examen Pensioen met goed gevolg afleggen	Tussen 01 april 2014 en 1 april 2016 het volgende (nieuwe) examen succesvol afleggen
Wft Basis + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Vermogen
Wft Beleggen + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Basis + Wft Vermogen
Wft Leven + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Basis + Wft Vermogen
Wft Leven + Wft Beleggen + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Basis
Wft Basis + Wft Beleggen + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Vermogen
Wft Basis + Wft Leven + Wft Pensioen	PE Plus-examen	Wft Vermogen
Wft Basis + Wft Beleggen + Wft Leven + Wft Pensioen	PE Plus-examen	

Wft-pensioenexamen regulier 2014: nodige actiepunten per situatie

Op 31 december 2013 in het bezit van de volgende Wft module(s) en de bijbehorende Wft PE-certificaten	Tussen 1 april 2014 en 1 april 2016 het volgende PE Plus-examen succesvol afleggen	Tussen 1 april 2014 en 1 april 2016 het volgende (nieuwe) examen succesvol afleggen
Wft Basis	PE-plusexamen WFT Basis	Wft Vermogen + Wft Pensioen
Wft Basis + Wft Leven exclusief beleggen	PE-plusexamen WFT Basis	Wft Vermogen + Wft Pensioen
Wft Basis + Wft Leven inclusief beleggen	PE-plusexamen WFT Vermogen	Wft Pensioen
Wft Leven exclusief beleggen		Wft Basis, Wft Vermogen, Wft Pensioen
Wft Leven inclusief beleggen	PE-plusexamen WFT Vermogen	Wft Basis, Wft Pensioen
Geen		Wft Basis, Wft Vermogen en Wft Pensioen

Vermogen worden behaald (zie kader 'Wft-pensioenexamen regulier 2014: nodige actiepunten per situatie').

36 maanden PE-examen

Iedere adviseur pensioen dient om de 36 maanden, gerekend vanaf het moment van behalen van het reguliere examen of het PE Plus-examen, een PE-examen af te leggen.

Voorbeeld

Als een examen op 23 augustus 2014 met succes is afgelegd, moet de diplomahouder uiterlijk op 23 augustus 2017 een PE-examen met goed gevolg hebben afgelegd.

Ondernemingen

Ondernemingen die vóór 2014 een Wft-pensioenvergunning hadden op basis van het diploma van een feitelijk leidinggevende hebben tot 2016 de tijd om te zorgen dat al hun pensioenadviseurs persoonlijk over de Wft-beroepskwalificatie 'Adviseur Pensioen' beschikken.

Ondernemingen die ná 2014 een Wft-pensioenvergunning aanvragen, moeten al gelijk bij de aanvraag aantonen dat hun pensioenadviseurs hierover beschikken.

Voor iedere financieel dienstverlener, waaronder de pensioenadviseur.

Permanent actueel vakbekwaam

Vanaf 1 januari 2014 moeten financieel dienstverleners aantonen dat zij permanent actueel vakbekwaam zijn. In het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft staat in artikel 6 hierover:

*Een financiële dienstverlener voldoet aan artikel 4:9, tweede lid, eerste volzin, van de wet, indien: Hij zijn bedrijfsvoering zodanig heeft ingericht dat een **vakbekwame** financiële dienstverlening aan consumenten of, indien het verzekeringen betreft, cliënten voldoende is gewaarborgd.*

De wijze waarop een financieel dienstverlener voldoet aan de eis 'permanent actueel vakbekwaam' is door de wetgever min of meer vrijgelaten. Aangehouden moet kunnen worden dat de klantmedewerker permanent op de hoogte is van de actuele ontwikkelingen en deze ook kan toepassen in de praktijk.

De klantmedewerker van een financieel dienstverlener blijft daarnaast permanent actueel bekwaam door het uitwisselen van informatie via intranet, het volgen van opleidingsdagen of seminars dan wel het aanschaffen van een permanent vakbekwaam abonnement (zie bijvoorbeeld www.permanentvakbekwaam.nl) bij een opleidingsinstituut.

Mocht het doornemen van bovenstaande informatie onverhoopt tot enige paniek hebben geleid, dan is wellicht de mededeling dat de eerste geslaagden voor het Wft Pensioen- en PE Plus-examen inmiddels al zijn gesignaleerd. Zie het kader voor tips voor het examen. Alhoewel het adagium 'de reis is belangrijker dan de bestemming' hier niet helemaal opgaat (het diploma moet nu eenmaal worden behaald), is het wel belangrijk om de studie niet alleen maar te ervaren als een noodzakelijk kwaad. Zie het als een mooie gelegenheid om een (nog) betere pensioenprofessional te worden. □

Noot

* Aby Gazan is pensioenspecialist en als freelance docent/ontwikkelaar verbonden aan opleidingsinstituut Dukers & Baelemans.

Tips en Tricks

- Kies een opleidingsvorm die bij u past. Is geheel zelfstandig en digitaal leren voor u niet voldoende, kies dan voor een opleiding waarbij u contactdagen en/of examentrainingen kunt volgen.
- Zorg dat u de opleiding bij een professioneel en erkend opleidingsinstituut afneemt.
- Stel ruim van te voren een realistisch leerschema op.
- Leer op vaste tijden en dagen, zodat u en uw omgeving zich daarop kunnen instellen.
- Calculeer altijd twintig procent meer dan de aangegeven benodigde studietijd.
- Ga op zoek naar medestudenten met wie u regelmatig kunt sparren over vraagstukken binnen de lesstof.
- Oefen zo veel mogelijk vragen (zorg er voor dat oefenvragen en oefen-examens inbegrepen zijn bij het lespakket van de opleiding).
- Train uzelf in het 'uittekenen' van een casus en doe dit ook gerust tijdens het examen zelf.
- Blijf niet te lang stil staan bij een examenvraag waarop u niet direct het antwoord weet.
- Mocht u onverhoopt toch (net) niet slagen en twijfelt u over de juistheid van een of meer vraagstellingen van het afgelegde examen, dan kunt u inzage krijgen. De nieuwe wijze van vraagstelling voor vaardigheden en competenties maken een dergelijke exercitie naar mijn idee de moeite meer dan waard.